

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-
педагогічної роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ
Work program of qualification certification

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНЕ СТАЖУВАННЯ
Scientific and Pedagogical Internship

Освітньої програми «Прикладна лінгвістика»

рівень вищої освіти другий (магістерський)
тип дисципліни обов'язковий
мова викладання українська

Робоча програма кваліфікаційної атестації «*Науково-педагогічне стажування*» є однією із складових комплексної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої програми «Прикладна лінгвістика», галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В 11 Філологія спеціалізація В 11.10 Прикладна лінгвістика.

«20» жовтня 2025 року. 10 с.

Розробники: *Філіппова Н. М.*, кандидат філологічних наук, доцент, професор НУК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Науково-педагогічне стажування*» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми

Ніна ФІЛІППОВА

Проект робочої програми кваліфікаційної атестації «*Науково-педагогічне стажування*» розглянуто на засіданні кафедри назва кафедри

Протокол № 4 від «3» листопада 2025 року.

Завідувач кафедри

Ніна ФІЛІППОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Науково-педагогічне стажування*» розглянуто Науково-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 9 від «12» листопада 2025 р.

Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Науково-педагогічне стажування*» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «*Науково-педагогічне стажування*» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 9 від «16» 11 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© кафедра прикладної лінгвістики

Філіппова Н.М.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис навчальної дисципліни.....	5
Мета вивчення навчальної дисципліни.....	5
Очікувані результати навчання.....	6
Програма навчальної дисципліни	6
Форми та методи контролю.....	9
<i>Звітна документація</i>	10
Рекомендовані джерела інформації.....	10

ВСТУП

Анотація

Науково-педагогічне стажування студентів-магістрантів є завершальним етапом процесу їх наскрізної практичної підготовки. Вона призначена для закріплення отриманих теоретичних знань, набуття і розвитку умінь та навичок щодо проведення емпіричних досліджень, застосування форм та методів професійної підготовки і управління в сфері фізичної культури та спорту.

Крім професійних знань і вмінь за обраним фахом магістранти повинні також отримати певні знання, уміння та навички з методики викладацької роботи. Це відкриває для них у подальшому можливість займатися викладацькою діяльністю в навчальних закладах різних рівнів акредитації та форм власності.

Ключові слова: науково-педагогічне стажування, практична підготовка магістрів, прикладна лінгвістика, науково-дослідна робота, лінгводидактика.

Abstract

The scientific and pedagogical internship of master's students is the final stage of the process of their comprehensive practical training. In addition to professional knowledge and skills in the chosen field, master's students must also acquire certain knowledge, abilities and skills in teaching methods. This gives them the opportunity to engage in teaching activities in educational institutions of different levels of accreditation and forms of ownership.

Keywords: scientific-pedagogical internship, practical training of masters, applied linguistics, research work, linguistic didactics.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Освітня програма «Прикладна лінгвістика» <i>галузі знань</i> В Культура, мистецтво та гуманітарні науки <i>спеціальності</i> В 11 Філологія <i>спеціалізації</i> В 11.10 Прикладна лінгвістика Освітній рівень: другий (магістерський)	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронна адреса РПНД на сайті Університету		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		3-й	3-й
		Лекцій, год.	
		–	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 0; самостійної роботи студента – 30		Практичні заняття, год.	
		–	–
		Самостійна робота, год.	
		180	180
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-педагогічне стажування спрямоване на формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми «Прикладна лінгвістика» таких компетентностей:

ІК01. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК05. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного й мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Метою науково-педагогічного стажування є формування в магістрів загальних і фахових компетентностей, спрямованих на закріплення та поглиблення теоретичної підготовки, оволодіння вміннями та навичками брати участь у колективних та індивідуальних науково-дослідних розробках, самостійно визначати завдання дослідження, аналізувати отримані результати і робити висновки, а також набуття та розвиток навичок і вмінь виконання навчально-методичної роботи.

3. ПРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Студенти проходять науково-педагогічне стажування на 2 курсі магістерської підготовки, в 3 семестрі.

Передумовами для вивчення дисципліни є такі дисципліни: «Методологія лінгвістичних досліджень», «Англійська мова», «Семіотична концептологія», «Лінгвістична типологія».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН04. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі (прикладної лінгвістики).

ПРН23. Формулювати й обґрунтовувати нові ідеї, концепції, теорії в конкретній філологічній галузі (прикладної лінгвістики).

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-педагогічне стажування є важливою ланкою підготовки магістра спеціальності В 11 Філологія спеціалізації В 11.10 Прикладна лінгвістика, оскільки передбачає формування умінь брати участь у таких видах діяльності викладачів закладів вищої освіти, як навчально-методична і науково-дослідницька робота. Знайомство студентів з основними поняттями науково-дослідницької роботи, вивчення проблем сучасної науки, самостійне виконання окремих розділів тематичного дослідження, обмеженого, як правило, рамками конкретної наукової проблеми, сприяє підвищенню компетенції студентів при організації майбутньої наукової діяльності. Водночас науково-педагогічне стажування покликане надати студентам можливість набути умінь виконувати навчально-методичну роботу викладача закладів вищої освіти.

Науково-педагогічне стажування складається з 2-х частин: наукова робота і навчально-методична робота.

Під час виконання наукової роботи студенти знайомляться з організацією наукової роботи кафедри прикладної лінгвістики, виконують завдання за колективною та індивідуальною темою наукової роботи, набувають умінь презентувати результати виконаного дослідження.

Виконання навчально-методичної частини стажування передбачає знайомство студентів з порядком і змістом навчальної роботи викладача закладу вищої освіти, аналіз, планування і проведення занять зі студентами, що навчаються за програмою підготовки першого (магістерського) освітнього рівня спеціальності В 11 Філологія спеціалізації В 11.10 Прикладна лінгвістика.

Під час науково-педагогічного стажування магістрант виконує такі види роботи:

організаційна, науково-дослідна і навчально-методична.

Організаційна робота. Студент-стажист бере участь у настановчій конференції і в підсумковій (звітній) конференції, в обговоренні організаційних питань, у виступі на конференції з коротким аналізом досліджень кваліфікаційної магістерської роботи, проведенні консультацій з керівником стажування з організаційних питань, надає короткі звіти про виконану протягом тижня роботу та обговорює складні питання.

На початку стажування на підставі робочих навчальних планів дисциплін, ознайомлення з документацією, якою регулюється начальна-методична і наукова робота ЗВО, студенти складають і до кінця 1-го тижня подають на затвердження індивідуальний план науково-педагогічного стажування

Науково-дослідна робота. Магістрант має виконати окремі завдання за колективною науковою темою кафедри прикладної лінгвістики: аналіз стану дослідженості наукової проблематики, аналіз новітніх публікацій, укладання термінологічного паспорта. За індивідуальною темою кваліфікаційної теми магістерської роботи студенти розробляють загальнотеоретичні засади дослідження, готують опис дослідженого лінгвального матеріалу для прикладної розробки, анотацію та автореферат дослідження і презентацію результатів дослідження.

Навчально-методична робота. Магістрант має відвідати семінар з організації навчального процесу в закладах вищої освіти, відвідати лекції і практичні заняття, що проводяться викладачами кафедри прикладної лінгвістики, спостерігати та аналізувати різні форми навчання у закладах вищої освіти, обрати теми майбутніх занять, визначити час проведення пробних і залікових занять, укласти плани проведення цих занять, провести 3 пробні практичні заняття та 1 залікове практичне заняття; відвідати заняття інших студентів-стажистів, проаналізувати 1 заняття іншого студента-стажиста, здійснити інші види навчальної роботи (організація самостійної роботи студентів, консультацій тощо), провести самоаналіз та самооцінку виконаної навчальної роботи.

За результатами науково-педагогічного стажування студент складає звіт, за змістом якого проводиться звітна конференція. За результатами виконаної наукової, навчально-методичної роботи і захисту студент отримує залік науково-педагогічного стажування. Якщо студент отримав незадовільну оцінку результатів науково-педагогічного стажування, йому надається можливість протягом одного тижня після завершення стажування урахувати зауваження, виправити звіт і підготуватись до повторного захисту.

Зміст програми науково-педагогічного стажування

Вид роботи	Кількість годин	Результат
1. ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА		
Настановча конференція з науково-педагогічного стажування	4	
Укладання індивідуального плану стажування і подання керівникові для затвердження	6	Затверджений індивідуальний план стажування
Укладання звіту з науково-педагогічного стажування	10	
Звітна конференція з науково-педагогічного стажування	4	Письмовий звіт з науково-педагогічного стажування
Підготовка виступу і презентації результатів	6	Текст виступу і файл з

Вид роботи	Кількість годин	Результат
дослідження		презентацію результатів дослідження
Разом за організаційну роботу	30	
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА		
Науково-дослідна робота за колективною науковою темою кафедри прикладної лінгвістики. Вибір виду завдання та його виконання (аналіз стану дослідженості наукової проблематики / аналіз новітніх публікацій / укладання термінологічного паспорта / участь у дослідницькому проєкті з прикладної лінгвістики).	30	Текст аналізу стану дослідженості наукової проблематики / аналізу новітніх публікацій / укладений термінологічний паспорт / звіт з роботи, виконаної в рамках проєкта з прикладної лінгвістики.
Науково-дослідна робота за індивідуальною темою кваліфікаційної теми магістерської роботи: розробка загальнотеоретичних засад дослідження, підготовка опису дослідженого лінгвального матеріалу для прикладної розробки, анотація та автореферат дослідження, презентація результатів дослідження.	45	Текст кваліфікаційної роботи магістра, текст анотації та автореферата
Разом за науково-дослідну роботу	75	
3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА		
Семінар з форм роботи викладача та організації навчального процесу форм навчальної роботи в закладах вищої освіти. Складання тесту з організації навчального процесу форм навчальної роботи в закладах вищої освіти	8	Складений тест з 3 форм роботи викладача та організації навчального процесу форм навчальної роботи в закладах вищої освіти
Відвідання 4 лекцій і 4 практичних занять, що проводяться викладачами кафедри прикладної лінгвістики з дисциплін програми «Прикладна лінгвістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В 11 <i>ФІЛОЛОГІЯ</i> : «Основи прикладної лінгвістики», «Вступ до мовознавства», «Англійська мова», «Теорія і практика науково-технічного перекладу» .	22	Письмовий аналіз 1 лекції і 2 практичних занять.
Вибір тем майбутніх занять, визначення часу проведення 3 пробних і 1 залікового заняття	1	Запис у затвердженому індивідуальному плані стажування
Укладення планів-конспектів і проведення 3 пробних і 1 залікового заняття	32	Тексті планів, текст самоаналізу та оцінки за проведені заняття
Відвідання 4 занять інших студентів-стажистів, аналіз 1 заняття іншого студента-стажиста	12	Текст аналізу 1 заняття іншого студента-стажиста
Разом за навчально-методичну роботу	75	
РАЗОМ ЗА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНЕ	180	

Вид роботи	Кількість годин	Результат
СТАЖУАННЯ		

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з кожного виду роботи. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 100 балів.

Поточний контроль проводиться на кожному етапі науково-педагогічного стажування. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та застосування набутих практичних умінь і навичок (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу). Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Вид роботи	Кількість балів
ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА (загальна кількість балів)	20 балів
Участь у настановчій конференції з науково-педагогічного стажування	1
Укладання індивідуального плану стажування і подання керівникові для затвердження	5
Укладання звіту з науково-педагогічного стажування	5
Участь у звітній конференції з науково-педагогічного стажування	2
Виступ із презентацією результатів індивідуального дослідження	5
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА (ВСЬОГО)	40 балів
Семінар з форм роботи викладача та організації навчального процесу форм навчальної роботи в закладах вищої освіти. Складання тесту з організації навчального процесу форм навчальної роботи в закладах вищої освіти	5 (1 тест x 5 балів)
Відвідання 4 лекції і 4 практичних занять, що проводяться викладачами кафедри прикладної лінгвістики з дисциплін програми «Прикладна лінгвістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю В 11 <i>ФІЛОЛОГІЯ</i> : «Основи прикладної лінгвістики», «Вступ до мовознавства», «Англійська мова», «Теорія і практика науково-технічного перекладу».	8 (8 занять x 1 бал)
Укладання планів-конспектів і проведення 3 пробних і 1 залікового заняття	20 (4 заняття x 5 балів)
Відвідання 4 занять інших студентів-стажистів,	4 (4 заняття x 1 бал)
Аналіз 1 заняття іншого студента-стажиста	3
НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (ВСЬОГО)	40 балів
Науково-дослідна робота за колективною науковою темою кафедри прикладної лінгвістики. Вибір виду завдання та його виконання (аналіз стану дослідженості наукової проблематики / аналіз новітніх публікацій / укладання термінологічного паспорта / участь у дослідницькому проєкті з прикладної лінгвістики).	20 балів (Текст аналізу стану дослідженості наукової проблематики / аналізу новітніх)

	публікацій / укладений термінологічний паспорт / звіт з роботи, виконаної в рамках проєкта з прикладної лінгвістики.)
Текст кваліфікаційної роботи магістра, текст анотації та автореферата	20 балів
РАЗОМ	100

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ СКЛАДАЄТЬСЯ З ТАКИХ ДОКУМЕНТІВ:

1. Затверджений індивідуальний план студента-стажиста.
2. Письмовий звіт з науково-педагогічного стажування.
3. Текст аналізу стану дослідженості наукової проблематики / аналізу новітніх публікацій / укладений термінологічний паспорт / звіт з роботи, виконаної в рамках проєкта з прикладної лінгвістики.
4. Текст виступу та презентації (в електронному вигляді) результатів індивідуального дослідження.
5. План-конспект 1 залікового заняття.
6. Письмовий аналіз 1 заняття іншого студента-стажиста.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
2. Бонч-Бруєвич Г. Ф. Методика застосування технології Smart Board / Г. Ф. Бонч-Бруєвич. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2007. 127 с.
3. Калашнікова С. А. Європейська політика модернізації вищої освіти: ключові орієнтири // Вища освіта України. 2012. № 2. С. 80–84.
4. Ніколаєва С.Ю. Сучасні тенденції мовної освіти в Україні // Мовна освіта: Шлях до євроінтеграції. Тези доповідей. – К.: Ленсвіт, 2005.
5. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.
6. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/Polozhennya-pro-organizaciju-navchalnogo-procesu-NUK-2025.pdf> (дата звернення 22.09.2025)
7. Положення про запобігання та виявлення плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців НУК: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Polozhennya-Pro-Zapobigannya-ta-viyavlennya-akademichnogo-plagiatu.pdf> (дата звернення 17.09.2025)
8. Положення про організацію самостійної роботи студентів у НУК: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Polozhennya-pro-organizaciju-samostijnoi-roboti-studentiv.pdf> (дата звернення 19.09.2025)

9. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 17.09.2025).
10. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р., № 848-VIII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 17.09.2025).
11. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. Київ: Академвидав, 2004. 208 с.